

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Tumo-Vaižganto g. 2, 01108 Vilnius, tel. (8 5) 236 2444, faksas (8 5) 236 2626

El. p. urm@urm.lt, <http://www.urm.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188613242

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos generalinio konsulato Miunchene (Vokietijos Federacinė Respublika) įsteigimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas). Nutarimo projekto tikslas – nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. įsteigti Lietuvos Respublikos generalinį konsulatą Miunchene, Vokietijos Federacinėje Respublikoje (toliau – Generalinis konsulas Miunchene).

Sprendžiama problema.

Atsižvelgiant į Vokietijos Federacinės Respublikos politinę ir ekonominę įtaką Europos Sąjungai ir tarptautinei bendruomenei, strateginę reikšmę užsienio politikoje, šios šalies dydį bei federalinės sąrangos specifiką, būtina toliau gilinti ir stiprinti Lietuvos ryšius su šia valstybe, daugiausia dėmesio skirti Lietuvos ekonominiams interesams (eksporto plėtrai, investicijų pritraukimui, bendradarbiavimui mokslo ir inovacijų srityje), konsulinėms paslaugoms bei konsulinei pagalbai Lietuvos Respublikos piliečiams, kurių didelė bendruomenė gyvena ekonomiškai stipriausiose pietinėse ir vakarinėse Vokietijos federacinėse žemėse.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės komisija – Ekonominės diplomatijos taryba patvirtino, kad Vokietija yra prioritetinė tiesioginių užsienio investicijų pritraukimo, eksporto ir bendradarbiavimo inovacijų srityje, žemės ūkio ir maisto produktų eksporto, atvykstamojo turizmo rinka. Vokietijos sostinėje Berlyne veikia svarbiausių Vokietijos verslo asociacijų centrinės būstinės, bet žymi ekonominė šalies galia yra sutelkta vakarinėse ir pietinėse federacinėse žemėse. Dėl šios priežasties itin svarbu šia kryptimi plėsti Lietuvos ekonominės diplomatijos veiklą ir dalį jos tikslingai nukreipti į ekonomiškai stipriausias Vokietijos federacines žemes.

Vokietijos pietinėse ir vakarinėse federacinėse žemėse gyvena didžioji Vokietijoje įsikūrusių Lietuvos Respublikos piliečių dalis. Šiuo metu dėl reikalingų konsulinių paslaugų jiems tenka kreiptis į geografiškai artimesnes Lietuvos Respublikos diplomatines atstovybes gretimose valstybėse. Vokietijos federalinės statistikos tarnybos duomenimis, Lietuvos Respublikos piliečių, gyvenančių Vokietijoje, skaičius per 2010–2021 m. padidėjo 2,48 karto – nuo 23 522 iki 58 455, dėl to labai išaugo darbo su Lietuvos diaspora ir konsulinių paslaugų poreikis.

Siūlomos priemonės.

Nutarimo projektu siūloma nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. įsteigti Generalinį konsulatą Miunchene.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos konsulinio statuto 4 straipsnio 1 dalimi, klausimas dėl Generalinio konsulato Miunchene įsteigimo 2023 m. kovo 29 d. buvo svarstytas Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komitete, Generalinio konsulato Miunchene įsteigimui pritarta.

Generalinio konsulato Miunchene veiklos prioritetai būtų Lietuvos ekonominės diplomatijos kryptinga veikla Vokietijos pietinėse ir vakarinėse federacinėse žemėse, darbas su Lietuvos diaspora, geresnio konsulinių paslaugų prieinamumo Lietuvos Respublikos piliečiams ir šių paslaugų kokybės užtikrinimas, efektyvesnis konsulinės pagalbos teikimas.

Vokietija yra viena iš svarbiausių Lietuvos ekonominių partnerių. Tai patvirtina per pastarąjį dešimtmetį didėjančios dvišalės prekybos apimtys, Vokietijos investicijos Lietuvoje ir turistų iš Vokietijos srautai. Dvišalio ekonominio bendradarbiavimo svarbą patvirtina 2022 m. prekybos duomenys: lietuviškos kilmės prekių į Vokietiją eksportuota 22 proc. daugiau – už 2,6 mlrd. eurų, tai yra 74 proc. viso Lietuvos eksporto į Vokietiją (pagal šį rodiklį Vokietija 2022 m. buvo svarbiausia Lietuvos prekybos partnerė). Bendrasis Lietuvos prekių eksportas į Vokietiją augo 23 proc. (iki 3,5 mlrd. eurų), paslaugų eksportas – 33,4 proc. (iki 2,5 mlrd. eurų). Didėjo ir Lietuvos importas iš Vokietijos (28 proc., iki 6,2 mlrd. eurų, Vokietija 2022 m. buvo svarbiausia Lietuvos importo partnerė). 2022 m. rugsėjo 30 d. duomenimis, Lietuvoje daugiausia investavo Vokietija (5,6 mlrd. eurų, arba 19 proc. visų tiesioginių investicijų Lietuvoje).

Atsižvelgiant į investavimo tendencijas ir besiplečiantį Lietuvos Respublikos ir Vokietijos Federacinės Respublikos verslo subjektų bendradarbiavimą 2022 m. buvo įgyvendinta Lietuvos Respublikos ambasados Vokietijos Federacinėje Respublikoje ekonominės komandos plėtra – įsteigta papildoma diplomato, atliekančio ekonomines funkcijas, pareigybė. Šiuo metu ambasadoje dirba 2 ekonomines funkcijas atliekantys diplomatai, 3 komercijos atašė ir žemės ūkio atašė.

Kaip minėta, centrinės svarbiausių Vokietijos verslo asociacijų būstinės veikia Berlyne, bet būtina įvertinti tai, kad didžiausi šalies pramonės pajėgumai yra sutelkti vakarinėse ir pietinėse federacinėse žemėse, kuriose generuojamas didžiausias bendrasis vidaus produktas (toliau – BVP). Manytina, kad didesnę Lietuvos ekonominės komandos Vokietijoje darbo dalį reikėtų sutelkti į ekonomiškai stipriausias Vokietijos federacines žemes. Atsižvelgiant į Vokietijos valstybės dydį bei atstumus nuo Berlyno iki didžiausių Vokietijos ekonomikos centrų (Miunchenas (Bavarija) – 585 km; Štutgartas (Badenas-Viurtembergas) – 630 km; Frankfurtas prie Maino (Hesenas) – 545 km; Diuseldorfas (Šiaurės Reinas-Vestfalija) – 565 km; Hamburgas – 290 km), tikslinga vienoje iš pietinių arba vakarinių Vokietijos federacinių žemių įsteigti Lietuvos Respublikos konsulinę įstaigą – generalinį konsulatą.

Lietuvos Respublikos generaliniam konsulatui steigti siūlytina rinktis vienos iš ekonomiškai stipriausių Vokietijos federacinių žemių – Bavarijos – sostinę Miuncheną. Bavarija pagal plotą yra didžiausia, o pagal gyventojų skaičių (13,1 mln.) – antroji Vokietijos federacinė žemė (pirmoje vietoje Šiaurės Reinas-Vestfalija). Miunchenas (1,3 mln. gyventojų) yra trečiasis Vokietijos miestas po Berlyno ir Hamburgo. 2021 m. Bavarijos BVP sudarė 661 540 mln. eurų (antra Vokietijoje) arba 18,3 proc. nuo bendrojo Vokietijos BVP. Bavarija pagal vienam gyventojui tenkantį BVP (50 289 eurai, trečia Vokietijoje) lenkia Europos Sąjungos (29 800 eurų), visos euro zonos (33 150 eurų) ir pačios Vokietijos (40 088 eurai) vidurkį. 2023 m. Bavarijos federacinės žemės biudžetas sudaro 69,133 mlrd. eurų.

Bavarijos pramonė yra viena inovatyviausių pasaulyje, itin daug investuojama į skaitmenizaciją ir ateities technologijas. Šioje Vokietijos federacinėje žemėje į ateitį orientuotiems mokslo tyrimams skiriama apie 3 proc. BVP, čia telkiamos pagrindinių, didžiausių Vokietijos pramonės (automobilių, inžinerijos), išmaniosios gamybos, aukštųjų technologijų (gyvybės mokslų ir biotechnologijų, IT) kompanijų būstinės. Miunchenas yra ir svarbus finansinis regiono centras.

Lietuvos prioritetas – pritraukti užsienio investicijų į aukštos pridėtinės vertės elektronikos, robotikos, automobilių, gyvybės mokslais grįstos pramonės ir gamybos objektus, paslaugų centrus. Įsteigus Generalinį konsulatą Miunchene būtų daugiau galimybių išlaikyti nuolatinius kontaktus su tikslinėmis kompanijomis ir mokslo institucijomis, siekti ne tik pritraukti į Lietuvą jų padalinių, bet ir Lietuvos įmonėms atverti bendradarbiavimo kelius, padėti įsitraukti į Vokietijos kompanijų tiekimo grandines.

Lietuvos verslo ryšiai su Bavarija, palyginti su kitomis federacinėmis žemėmis, šiuo metu bene intensyviausi. Bavarijos užsienio ekonomikos portalo duomenimis, 2022 m. Bavarijos, vienos iš šešiolikos Vokietijos federacinių žemių, užsienio prekybos su Lietuva dalis sudarė 13,2 proc., Vokietijos eksporto į Lietuvą – 14,6 proc., importo iš Lietuvos į Vokietiją – 11 proc.

Lietuvos ekonominių interesų (eksporto plėtros, investicijų pritraukimo, bendradarbiavimo mokslo ir inovacijų srityje) požiūriu Bavarija yra strategiškai itin svarbi ir bene daugiausia potencialo išmaniosios ekonomikos (gyvybės mokslų, informacinių ir ryšių technologijų (ICT), aukštųjų technologijų, *fintech* ir kt.) bei tradicinės pramonės srityje turinti Vokietijos federacinė žemė.

Miunchene iš viso veikia 24 Europos šalių – Europos Sąjungos narių ir Europos Sąjungai nepriklausančių – konsulinės įstaigos. Palyginti su kitais Vokietijos miestais (Frankfurtu prie Maino, Hamburgu, Diuseldorfu, Štutgartu ir pan.), Miunchene šiuo metu yra daugiausia užsienio valstybių konsulinių įstaigų.

Vertinant kitas galimas vietas steigti Lietuvos Respublikos generalinį konsulatą Vokietijoje svarbu tai, kad Hamburgas yra arčiau Berlyno nei kiti Vokietijos ekonominiai centrai ir lengviau pasiekiamas automobiliu; Badeno-Viurtembergo ir Heseno žemės, kuriose šiuo metu Lietuva turi mažiau ekonominių interesų nei Bavarijoje, prireikus taip pat nesunkiai pasiekiamos iš Miuncheno. Šiaurės Reine-Vestfalijoje pramonė, palyginti su modernia Bavarijos, gana tradicinė, bet ateityje, siekiant užtikrinti geografiškai tolygesnį ekonominį diplomatinį atstovavimą Vokietijoje, kaip tik Šiaurės Reine-Vestfalijoje arba Hesene galėtų būti steigiama dar viena konsulinė įstaiga. Svarbu ir tai, kad Miuncheną iš Vilniaus galima pasiekti tiesioginiais skrydžiais.

Generalinio konsulato Miunchene įsteigimas, be ekonominės diplomatijos tikslų, užtikrintų geresnį konsulinių paslaugų Vokietijoje prieinamumą, kokybiškų konsulinių paslaugų ir efektyvios konsulinės pagalbos teikimą Vokietijoje gyvenantiems Lietuvos Respublikos piliečiams, kurių diaspora daugiausia susitelkusi pietinėse ir vakarinėse Vokietijos federacinėse žemėse. Šiuo metu nemaža dalis šiose žemėse gyvenančių Lietuvos Respublikos piliečių sau reikalingų konsulinių paslaugų kreipiasi į gretimose Austrijoje ir Šveicarijoje (Ženevoje reziduojantis konsulas) esančias Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybes. Kaip minėta, Lietuvos Respublikos piliečių, gyvenančių Vokietijoje, skaičius per vienuolika metų (2010–2021 m.) išaugo 2,48 karto, dėl to smarkiai padidėjo darbo su Lietuvos diaspora bei konsulinių paslaugų poreikis. Generalinis konsulas Miunchene teiktų visas konsulines paslaugas ir dirbtų su viena aktyviausių Vokietijoje Bavarijos sostinėje veikiančia lietuvių bendruomene.

Nutarimo projekto įgyvendinimo kaštai.

Planuojama, kad Generaliniame konsulate Miunchene dirbtų 7 darbuotojai, t. y. 6 Užsienio reikalų ministerijos darbuotojai (generalinio konsulato vadovas, 2 diplomatai, 1 valstybės tarnautojas ir 2 darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis) ir komercijos atašė, kurį skirtų Ekonomikos ir inovacijų ministerija. Komercijos atašė pareigybė į Generalinį konsulatą Miunchene būtų perkelta iš Lietuvos Respublikos ambasados Vokietijos Federacinėje Respublikoje.

Generalinio konsulato Miunchene įsteigimui ir veiklai 2023 m. numatyti 1 097 tūkst. eurų iš Užsienio reikalų ministerijos strateginio veiklos plano „Didinti diplomatinio atstovavimo tinklo

efektyvumą“ priemonei skirtų biudžeto asignavimų. Nuo 2024 m. finansavimas planuojamas iš Užsienio reikalų ministerijos strateginio veiklos plano „Organizuoti Lietuvos Respublikos diplomatinį atstovybių užsienyje veiklą“ priemonei skirtų biudžeto asignavimų.

Nauda visuomenei.

Generalinio konsulato Miunchene įsteigimas leistų tikslingai nukreipti ir sutelkti atstovavimo Lietuvos ekonominiams interesams (eksperto plėtros, investicijų pritraukimo, bendradarbiavimo mokslo ir inovacijų srityje) Vokietijos pietinėse ir vakarinėse federacinėse žemėse veiklą, taip pat būtų užtikrintas geresnis konsulinų paslaugų prieinamumas ir kokybė, būtų teikiama efektyvesnė konsulinė pagalba gretimose federacinėse žemėse gyvenantiems Lietuvos piliečiams, mezgami glaudesni ryšiai su Lietuvos diaspora.

Nutarimo projekto įgyvendinimo priemonės.

Priėmus Nutarimo projektą, jį įgyvendintų Užsienio reikalų ministerija. Ekonomikos ir inovacijų ministerija turėtų parengti ir pateikti Vyriausybės nutarimo projektą dėl komercijos atašė pareigybės Lietuvos Respublikos ambasadoje Vokietijos Federacinėje Respublikoje panaikinimo ir komercijos atašė pareigybės įsteigimo Generaliniame konsulate Miunchene. Taip pat turėtų būti pakeistas Socialinių ir kitų garantijų, susijusių su darbu Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose ir specialiosiose misijose, dydžių aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 27 d. nutarimu Nr. 1393 „Dėl Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatymo įgyvendinimo“, – nustatytas Miunchenui taikomas gyvenimo lygio vietos koeficientas ir gyvenamųjų patalpų nuomos lygio vietos koeficientas. Atitinkamas Vyriausybės nutarimo projektas pateiktas derinti suinteresuotoms institucijoms (TAIS Nr. 23-10720).

Nutarimo projektu įgyvendinamos Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 134 punkto bei 135.3 ir 257.2 papunkčių nuostatos.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 36 punktu, pagal kurį teisės akto projekto poveikio vertinimo rezultatų išvadas galima pateikti pačiame teisės akto projekto teikime. Priėmus Nutarimo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų, apie jį nereikia pranešti Europos Komisijai.

Nutarimo projekte nėra apibrėžiama sąvokų ir jas įvardijančių terminų, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka. Nutarimo projektas atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Ekonomikos ir inovacijų ministerija ir Finansų ministerija Nutarimo projektui pritarė be pastabų. Atsižvelgiant į tai, kad Žemės ūkio ministerija išvados per Vyriausybės darbo reglamente nustatytą terminą nepateikė, laikoma, kad Žemės ūkio ministerija pastabų neturi. Teisingumo ministerija nurodė, kad Nutarimo projekto sisteminiu aspektu nevertino ir išvados dėl jo neteikė, nes Nutarimo projektas nėra norminio pobūdžio ir nėra susijęs su teisingumo ministro valdymo sritimis.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektą parengė Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Europos dvišalio ir regioninio bendradarbiavimo grupės vadovas Edvilas Raudonikis (tel. 8 706 5 2540, el. p. edvilas.raudonikis@urm.lt) ir Europos dvišalio ir regioninio bendradarbiavimo grupės patarėjas Saulius Kalvelis (tel. 8 706 5 2410, el. p. saulius.kalvelis@urm.lt).

Prašome Nutarimo projektą įtraukti į artimiausio Vyriausybės posėdžio darbotvarkę.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos generalinio konsulato Miunchene (Vokietijos Federacinė Respublika) įsteigimo“ projektas, 1 lapas.
2. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Finansų ministerijos ir Teisingumo ministerijos išvados, 3 lapai.

Krašto apsaugos ministras, pavaduojantis
užsienio reikalų ministrą

Arvydas Anušauskas

Saulius Kalvelis, tel. (8 706) 5 2410, el. p. saulius.kalvelis@urm.lt